

TEK
vulször-
lapok
0.—
uridivatára-
Ferdinand 6.

koraragyon
all. csom.
Bonyos János, Cs. G.
Károlyok
Pony, meder és
felfüggetlés
Károlyok

Wein
arának
yában
s hára-
zések,
mek-
ha-

el-
ban
árak
Gyors
lgálás.
mény!

S. A.
Bucaresti.
ostafiók 136.
erveket, ren-
gy lánchaj-
róleum szál
utomobilok
vagy mili-
Excenter-
y 220 Volt,
35 mm átm.

ktárakból:

m. Sürgönycim:
lefonszám 2-86

ESTERG, KLAD
KOLCZAK BE NYOMDA
Közlönyosztály, St. Barón
K. Papp. (Brassai-utca) 10
Közlönyosztály
Közlönyosztály — 977
K. P. Sz. — 585
Közlönyosztály a
Közlönyosztálynak cse-
Közlönyosztálynak nem
Közlönyosztály

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában
Egy évre — 750
Félévre — 380
Negyedévre — 200
Egy hónapra — 70
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3-50
Csehszlovákiában
Egy hónapra — 25 ct
Egy szám — 1-50 ct

1934 július 16 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 156. szám

5684. Tamuz 14

Amit a nyilatkozatok rejtenek

Még egyetlen egy kisanant konferenciát sem követett a nyilatkozatoknak olyan nagy sora, mint a prágai tanácskozásokat. Mintha az egész kisanant konferenciát azért rendezték volna meg, hogy a három állam külügyminisztere naponta legalább háromszor nyilatkozhassék arról a harmóniáról, mely közöttük van és szokról a béketörekvésekről, amelyek szívüket betöltik.

Ténylegesen a prágai konferencia semmi fixumot nem hozott, szinte informatív jellegű volt és ha megelégednénk a nyilatkozatok rengetegével, akkor valóban azt kell hinnünk, hogy a konferencián fontosabbak voltak a diplomáciai külsőségek, mint maguk a tanácskozások. Bizonyos azonban, hogy nem éppen így van és nem ok nélkül való az, hogy a külügyminiszterek barátságos purpadlának tüntetik csak fel a prágai tanácskozásokat anélkül, hogy egyetlenegy komoly kérdésben kötelező határozatot hoztak volna. Nyilvánvaló, hogy ennek a konferenciának messzebbmenő céljai is voltak és szinte bizonyos az is, hogy nem elégedtek meg a külügyminiszterek platónikus megbeszélésekkel, de komoly kérdésben komoly állásfoglalások történtek.

Ezeknek az állásfoglalásoknak tartalmára csak következtethetünk. Mind a három miniszter aláhuzza békés szándékait s kiemeli azt a harmóniát, amely célkitűzéseikben megnyilatkozik. Timeo danaos se dona ferentes, felünk a külügyminiszterektől mégis olyan nagyon is hangzatosaják békés szándékait. Sőt akkor igazán, mert nem ok nélkül tartják szükségesnek e békülékeny szellem kihangsúlyozását. Lehet, hogy valóban eltölti a kisanant külügyi képviselőit annak beismerése, hogy legfőbb ideje a békés politika utjára való térés. De lehet, épp az ellenkezője áll és e békés nyilatkozatok éppen a harci készséget rejtik.

Visszont némi figyelmességgel rájövünk arra, hogy a nyilatkozatok mögött sok az ellentmondás. Benes és Nincsic a „Neue Freie Presse“-ben arról beszélnek, hogy Románia bizonyos engedékenységet kell tanúsítson az orosz kérdésben. A Kolozsváron átutazó Duca viszont megcáfolja ezt és kijelenti, hogy ilyen nyilatkozatot sem Nincsic, sem Benes nem tehetett. Bár eddig úgy volt szokásban, hogy a külügyminiszterek legfeljebb a saját nyilatkozatukat vonhatták vissza, nem pedig a másét, el kell fogadjuk Ducát cáfolatát. Visszont Benes most konferencia után egész váratlanul a bolsevista veszedelemtől beszél, amely elsősorban Csehszlovákiát fenyegeti és csak harmadlagosan Romániát, amely nem ipari állam. Ezzel szemben ugyanakkor Duca a legbarátságosabb hangon beszél az Oroszországhoz való közlekedésről, természetesen azzal a hivatalosan kötelező kijelentéssel, hogy a határok teljes respektálása mellett lehet csak ezt a békés viszonyt megteremteni. Ellentmondás minden irányban. Benes Románia engedékenységét tartja a kisanant szempontjából kívánatosnak, ugyanakkor a Csehszlovákiát fenyegető bolsevizmus veszedelmét állítja előtérbe. Duca cáfolja Románia várt engedékenységét, viszont a legmelegebb hangon beszél az oroszokkal való meg egyezés szükségességéről. Mit rejt e nyilatkozatoknak e kettős játéka? — e pillanatban megítélni nem tudjuk. Bizonyos, hogy Litvinov nem hiába tartózkodott Prágában és bizonyos az is, hogy az orosz kérdés a prágai tanácskozások gerincét képezte.

A közeljövő bizonyára választ fog adni ezekre a nyilatkozatokra, amelyeket kísérelti balonok-hépen eregettek a külügyminiszterek Európa diplomáciája elé. A közeljövő eseményei meg fogják adni a választ, hogy miért kell Ducának cáfolni azt, amit Benes mondott

és Benes ténykedése mennyiben lesz cáfolata azoknak a nyilatkozatoknak, amiket Duca tesz. Megint beleestünk abba a diplomáciai játékba, amelynek a közönség számára csak dondoni nyilatkozatai és parádés külsőségei vannak. A titkos diplomáciát hiába akarják azzal megszüntetni, hogy nyilatkozatokat nyilatkozatra adnak le. Már tudjuk azt, hogy a diplomáciában a beszéd, a gondolatok elleplezésére való

és még teljesebben áll ez az e fajta külügyminiszteri nyilatkozatokra. Minél többet nyilatkoznak, annál teljesebb az a meggyőződésünk, hogy a prágai tanácskozásoknak sok rejtényvalója van. Valószínű, hogy igen rövid időn belül megállapíthatjuk azt is, hogy vajjon ugyanazt rejtegette Duca, amit Benes és a kisanant egységének e nyilatkozatokon kívül van más bizonyítéka is.

A nyilvánosság kizárásával folyik a londoni konferencia

Napirenden a Németországnak nyújtandó kölcsön ügye

(London, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A londoni konferencián a „Daily Telegraph“ értesítése szerint megbeszélés tárgyát fogja képezni, hogy milyen diplomáciai eszközökkel fogják végrehajtani a szakértői jelentés intézkedéseit, milyen határidőt engedélyezzenek Németországnak a szakértői javaslata adandó válasza és milyen esetleges újabb biztosítékokat használó Németország adni a megállapítás láthatatlanná tétele esetén.

Megbeszéljük a konferencián azt is, hogy milyen szerv legyen hivatott Németország újabb mulasztásai esetén döntést hozni a szövetségesek magatartását illetően, továbbá milyen feltételek mellett nyujtsák a Németországnak adandó negyvenmillió fontnyi kölcsönt.

A londoni alsóházban Baldwin beszéde kapcsán hangsúlyozta, hogy a Dawes-téle tervezet

Németországra nézve kedvezőnek tartja és elvárja Németországtól, hogy azt el is fogadja.

A javaslat Ausztria és Magyarország szanáláshoz viszonyítva, bizonyos minimális beavatkozást jelent Németország külügyébe, melyet azonban Németországnak saját érdekében el kell viselnie.

A londoni konferenciára a belga résztvevők esütörtökön érkeznek meg. Beavatott információk szerint a londoni konferencián nyilvános ülések nem lesznek és a sajtóak kizárólag a hivatalos jelentésekre kell szorítkoznia.

Berlinből írják: Azokkal a közleményekkel szemben, melyekkel a német sajtó legnagyobb része a londoni konferenciát pesszimistlikusan kommentálta, most a „Zeit“ című Stresemannhoz közelálló lap azt írja, hogy a londoni konferencia a legnagyobb jóindulattal fog viselkedni Németország irányában és az elért teljes optimizmusmal lehet tekinteni.

Duca külügyminiszter átutazott Kolozsváron

Nyilatkozik az Uj Kelet munkatársának. Meg van elégedve a konferencia eredményével. Románia nem hajlandó engedményekre Besarabia kérdésében. Cáfolja Benes és Nincsic nyilatkozatait

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet munkatársától.) A kisanant konferenciája véget ért, a kiküldöttek elutaztak. Duca Kassán, Halmin keresztül tért vissza és érkezéséről azzal értesítette a nagyváradi és a kolozsvári prefekturát, hogy semmiféle hivatalos jellegű útutazásának ne adjanak. Duca ma délelőtt érkezett meg Nagyváradra. Az állomáson Popovicu és Catana prefektusok várták. Duca sétakocsizást tett a városban, azután a pályaudvaron ebédelte és a háromórás expresszrel tovább utazott Kolozsváron át Bukarestbe. A kolozsvári állomáson Duca intézkedésére hivatalos fogadtatás nem volt, csak Gritta rendőrprefektus és Utalea polgármester jelentek meg a hatóságok részéről.

Munkatársunknak alkalma volt Duca külügyminiszterrel a prágai konferenciáról beszélgetést folytatni.

— A prágai konferencia eredményével — mondotta Duca külügyminiszter — teljesen meg vagyok elégedve. Azt híresztelték, hogy a kisanant egysége nem szilárd, sőt voltak olyan híresztelések is, amelyek a kisanant bomlásáról beszéltek. Ezeknek a híreszteléseknek teljes cáfolata volt maga a prágai konferencia, amely minden egyes kérdésben a legteljesebb harmóniában találta a kisanant államok vezetőit. Megállapítottuk azt, hogy semmiféle ellentét nincs közöttünk és így bátran megismételhetem, amit mondottam, hogy a kisanant erősebb, mint valaha is volt.

A besarabiai kérdést illetően Duca külügyminiszter érdekes kijelentéseket tett. Munkatársunk ugyanis felhívta a külügyminiszter figyelmét a „Neue Freie Presse“-ben megjelent Nincsic és Benes nyilatkozatokra. A két külügyminiszter annak a véleményének adott kifejezést, hogy Romániának Besarabia kérdésében engedményeket kell tennie.

— Kizárt dolog, — mondotta Duca külügyminiszter — hogy a „Neue Freie Presse“ közlése a valóságnak megfelelően, hogy akár

Benes, akár Nincsic ilyen nyilatkozatokat tettek volna. Nagyon esodálkozom azon, hogy olyan komoly lap, mint a „Neue Freie Presse“ ilyen hamis tudósításnak felült. Szó sincs ilyen engedményekről, mi a legnagyobb békékészséggel akarjuk Oroszországgal való viszonyunkat szabályozni, ennek feltétele azonban Románia határainak respektálása.

— Ami Magyarországot illeti, minden bizonyosság megvan arra, hogy Magyarország szanálása nehézségekbe nem fog ütközni, annál is inkább, mert Magyarország gazdasági helyzete jobb Ausztriánál.

Munkatársunk megkérdezte, hogy a prágai konferencián a kisebbségi kérdés szóba került-e?

— A kisebbségekről — válaszolta Duca — a prágai konferencián nem esett és nem is eshetett szó, mert ez minden országnak a belügye és saját magának kell minden országnak elintéznie.

— A magam részéről a legnagyobb megelégedéssel térek vissza Prágából — fejezte be a beszélgetést Duca külügyminiszter.

Weizmann Herriot miniszterelnöknél

Páris, július 15. Chaim Weizmann, a cionista világszervezet elnöke a napokban meglátogatta Herriot miniszterelnököt. A miniszterelnök többórás audiencián fogadta a cionista vezetőt, aki a zsidó ügyek állásáról informálta a francia köztársaság kormányelnökét. A beszélgetésről hivatalos közlést nem adtak ki, de annyi kiszivárgott, hogy Herriot meleg rokonszenvvel kíséri a zsidó mozgalmat, amelynek politikai elveit és irányait már régebből ismeri. A beszélgetés során a transzjordániai kérdést és a bevándorlás ügyét is szóvá tették. Az audiencia eredményéről Weizmann tanár valószínűleg a Nagy Intéző Bizottság legközelebbi londoni ülésén fog beszámolni.

A csernovitzi kampóskeresztesek megfenyegetik a sajtót

Ultimátumban követelik egy valótlán kommuniké közreadását

(Csernovitz, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt közölte az Uj Kelet azt az „Universul“ ferditőműhelyében készült memorandumot, amelyet a csernovitzi román diákság állítólag a rendőrprefektusnak és a belügyminiszternek nyújtott át. Az „Universul“ szerint ennek a memorandumnak ártatlan és könyörgő volt a hangja és kérve kérte az illetékes hatóságot, mentse meg a csernovitzi diákságot a zsidóság barbár támadásaitól.

A rendőrprefektura tegnap küldötte meg ezt a memorandumot a lapoknak, amelynek szerzői valószínűleg visszaélték a csernovitzi zsidóság nevével. De ebben a memorandumban szó sincsen kérésről, sőt ezzel ellentétben, a legsúlyosabb fenyegető kitételek fordulnak benne elő, amelyek azonnal maguk után kell vonják a büntügyi eljárást. Az említett memorandum egyébként szóról-szóra így szól:

Prefektus úr!

A csernovitzi egyetem román diáksága teljes felháborodással tiltakozik a zsidó sajtónak („Vorwärts“, „Morgenblatt“, „Allgemeine“, „Volkswehr“, „Ostjüdische“) példátlan szemtelensége ellen, amely szakadatlanul és hallatlan szemtelenséggel foglalkozik Popescu testvérünknek az esetével és általában a román diákság ügyével. A csernovitzi román diákság tisztelettel felszólítja a prefektust, interveniáljon sürgősen, hogy mindezek az utcai pamflettek legközelebbi számukban a mellékelt kommuniké közreadják.

Ellenkező esetben a csernovitzi román diákság semmiesetre sem vállal felelősséget azokért a súlyos és borzalmas következményekért, amelyet ezek az izgató provokációk és elviselhetetlen sértések eredményezni fognak.

A központi bizottság nevében:
Stelian m. p.

Az ultimátumhoz csatolt kommuniké az atrocitásokat úgy akarja beállítani, mintha azokat a zsidók provokálták volna. A Popescu esetét pedig úgy írja le, hogy felfegyverzett zsidó bandák támadtak rá a védtelen Popescura.

Az apesztrofát lapok természetesen nem ijedtek meg a súlyos fenyegetésektől, a kommuniké közlését megtagadták, csupán az ultimátumot hozták nyilvánosságra. Szomorúan jellemzi a rendőrség eljárását az a tény, hogy a büntügyi eljárás azonnali bevezetése helyett felcitolta a lapok szerkesztőit, itt közölte velük ezt a memorandumot, sőt a rendőrprefektus nyilatkozatot íratot alá, hogy a memorandum tartalmát tudomásul vették. Egy jogállamban ehhez sem kell kommentár.

Véresre vertek egy zsidó képviselőt a lengyel sejmében

Warsó, július 15. Az új lengyel területek nyelvtörvényének harmadik olvasásánál viharos jelenetek játszódtak le a parlamentben.

A tárgyalás folyamán a fehér-orosz és ukrán képviselők azt indítványozták, hogy a törvényjavaslat tárgyalása helyett térjenek át a napirendre.

Miután a parlament elnöke nem akarta az indítványt szabályszerűen szavazás alá bocsátani, viharos jelenetek törtek ki, amelyek később tettelegességgé fajultak el.

Prilucki-t, a zsidó néppárt képviselőjét, kit egy közbeszólásért három ülésről kizártak, miközben a termet elhagyta, megtámadta Dobaj nemzeti demokratapárti képviselő és tetteleg inzultálta.

Miután Dobaj visszatért a terembe, csak nagynehezen lehetett az általános verekedés kitörését megakadályozni. Dobajt a botrányos jelenet után három ülésről kizárták.

Mikor ezután a törvényjavaslat további tárgyalására került a sor, az ukrán fehér-orosz és német képviselők tüntetően elhagyták a termet. A zsidó képviselők egyrésze szintén követte példájukat. A nyelvtörvényt ennek dacára harmadik olvasásban elfogadták.

Weltner Jakab nem utazott Bécsbe

A szocialisták erőlyes akcióra készülnek.
Weltner szerepe az emigrációban

(Budapest, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Weltner Jakab ügye még mindig foglalkoztatja a közvéleményt. A szociáldemokrata párt, amely hónapokon át készítette elő Weltner Jakab és több más szocialista emigráns hazatérését, a Weltner-ügyet becsületbeli kérdésnek tekinti és semmiképpen sem akar beletörödni abba, hogy Weltner az ugynevezett egység-okmány megszerkesztése miatt bíróság elé állítsák és olyan büntetésekkel sújtsák, mint az otthonmaradt aláírókat, akiket hatnyolc évre ítéltek el és csak az orosz fogolykiszárlási akciónak köszönhetik, hogy politikai cselekedetükért ma nem ülnek börtönben.

A liberális sajtó is élesen elítéli a kormányt a Weltner-ügyben elfoglalt álláspontját és a megbotránkozás hangján írják a kormány ellen. Emberi szempontokat hangoztatnak. Weltner ugyanis a kommun idejében egy városnál, mint a kormányzótanácsnál mindig is a mérséklők között foglalt helyet. A maga számára semmi előnyt nem vett igénybe és noha kényelmes lakást és autót boesátottak rendelkezésére, Weltner mindenféle elfajta kedvezményt visszautasított és nemcsak a maga, hanem a „Népszava“ munkatársai számára is követelte a forradalom idejében a legegyszerűbb, proletár-életmódot.

Amikor kényszerülve velt elhagyni Magyarországot, előbb Bécsbe költözött, ahol nem tudott megfelelő egzisztenciához jutni. Prágába ment és itt egy rokonával együtt bélyegkereskedéssel foglalkozott. Ez az üzlet azonban pár évvel ezelőtt már nem biztosított megélhetést és Weltner kivándorolt Amerikába. Azonban itt sem tudott zöldágra vergődni, ismét visszajött Bécsbe és innen irányította Budapestben élő pártívei útján hazajövetele lehetőségeit. Mint-hogy emigrációjának tartalma alatt mindenféle politikai működéstől távol tartotta magát, Magyarországi barátai azt hitték, hogy ez a körülmény legsikeresebben fogja egyengetni hazatérése útját. Szomorúan kellett tapasztalnia,

A hannoveri tömeggyilkosság borzalmái

Harman elmondja, hogy hajtották fel az áldozatokat. A felháborodott lakosság népgyűlésen bélyegazta meg a kötelességmulasztó rendőrséget

(Hamburg, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen beszámolt már az Uj Kelet Harman homoszexuális hajlamu hannoveri mérsáros hajmeresztő gatteteiről, aki parverz hajlamában több mint husz áldozatát ölte meg. Harmant — amint már jelentettük — a hannoveri rendőrség letartóztatta és a nála tartott házkutatás során a bűnjelek egész légióra akadtek. Harman letartóztatása óriási izgalmat keltett Hannoverben. Tegnap a város lakossága tiltakozó népgyűlést tartott, amelyen a szónokok éles hangon támadták a rendőrséget.

Vád a rendőrség ellen

A gyűlés főszónoka Katz kommunista képviselő velt, aki szintén a rendőrség megatartását kritizálta, amelynek bűnös hanyagsága tette lehetővé azt, hogy Harman az aránylag kicsi Hannoverben büntetlenül garázdálkodhatott éveken keresztül a rendőrség szeme láttára. A népgyűlés szónokai szerint a hannoveri rendőrséget hanyagságán kívül bűnös mulasztás is terheli. A legutóbbi hónapokban ugyanis egyáltalában semmit sem tett a bejelentett eltűntek felkutatására. Áprilisban például nem kevesebb, mint nyolc eltűnést jelentettek be és ez a szokatlanul nagy számú eltűnés nem is tűnt fel különösnek a rendőrség előtt.

A hannoveri rendőrség egyébként naponta folytatja Harman kihallgatását. Az eddigi vizsgálat már is tíz gyilkosságát igazolta be, de legalább husz eset biztos gyanuja esik Harmanra, amelyeket ő maga sem tagad le. Harman vallomásaiban elmondotta, hogy barátja, a vele együtt letartóztatott 23 éves Hans Grans kereskedő segéd volt a „felhajtó“. Grans szemelte ki a fiatalembereket, akiket először leitatott, azután Harman lakására kalauzolt, ahol magukra hagyta őket. Néhány nap múlva újra

hogy néhány napi otthonléte után ugyanazoknak a zaklatásoknak kellett alávetnie magát, amiket otthonmaradt elvtársai szenvedtek át az ellenforradalom első idejében.

A szocialisták tisztában vannak vele, hogy a hatósági üldözés bizonyára elmaradt volna abban az esetben, ha Weltner teljesen lemond mindenféle politikai akcióról. Ezt azonban sem ő, sem pártja nem akarta. Mint a legrégebb párttagok egyikére és mint kiváló politikai taktikusra, a szocialistáknak szükségük volt Weltnerre. Már kiszemelték őt egy megüresedett képviselői mandátumra és átvette volna a „Népszava“ szerkesztését, amelyet hosszú évtizedeken át igen súlyos körülmények között derekasan betöltött.

A hír, hogy Weltner Jakab Bécsbe menekült volna, nem felel meg a valóságnak. Egy bécsi lap téves információ alapján írta meg ezt, amit azonban a többi lapok másnap már megcáfoltak. A lapok szerint sem valószínű, hogy a Weltner-ügyet ilyen módon fejezzék be. Ma már ez az ügy kinőtt abból, hogy Weltner személyes ügye legyen. A szocialisták nemzetgyűlési frakciója azt állítja, hogy Bethlen miniszterelnök becsületbeli ügye ez és a Weltner-ügynél kell neki beigazolnia a művelt világ közvéleménye előtt, hogy a beigért konszolidációt őszintén akarja-e. Ha Magyarország miniszterelnöke a külföldi kölcsön igénybevitelénél arra hivatkozott, hogy ma már teljes a jogrend az országban és ennek bizonyosságát elrendelte az emigráció likvidálását, akkor be kell igazolnia a likvidálás komolyságát is. A Weltner elleni hajszá azonban cseppet sem alkalmas erre.

A szocialisták, akiknek a parlamenti szünet miatt a törvényhozás előtt nincs módjukban az ügyben nagyobb akciókat kifejteni, a sajtóban és gyűléseken fogják erőlyesen kifejezni azt az akaratukat, hogy a kormány a nekik lekötött ígéretével ne játszon, hanem azt férfiasan tartsa be.

megjelent Harman lakásán, ahonnan értékesítés céljából elvitte az időközben eltüntetett holttestekről leszedett ruhákat.

A hannoveri rendőrség az eltűntek hozzátartozóitól naponta a levelek százeit kapja, amelyekben a hozzátartozók közelebbi felvilágosításokat kérnek a még nem agnoszkált hullarészekről és öltönydarabokról. A rendőrség udvarán elhelyezett barakkban pedig, ahol az eltűntek hullarészait, ruhadarabjait és értéktárgyait állították ki közszemlére, messze városokból zarándokolnak az emberek, akik meghatón tragikus jelenetek között agnoszkálják eltűnt hozzátartozóik értéktárgyait és földi maradványait.

A „B. Z. am Mittag“ egyik munkatársának alkalma volt Harmanal a vizsgálóbíró jelenlétében beszélgetni. Harman — leírása szerint — középmagas ember, akinek arca szimpatikus, gyermekesen szelid kék szemű van és olyan légy nőies mozdulatai, hogy a leggyakorlottabb szem sem ismerne fel benne a gonosztevőt. Gyilkosságairól olyan magától értetődöttséggel beszél, mint akármelyik kereskedő üzleti mérlegéről. A rendőrség ki akarja vezetni a folyóhoz, ahol a még élő nem került áldozatok holttesteit keresik, de Harman könyörög, hogy ne vigyék ki a szobából, mert fél az emberek pillantásaitól.

A lakosság ugyanis, amelynek felháborodása nem ismer határt, Harmant letartóztatásakor meg akarta lincselni és csak a rendőrség mentette meg Harmant a nép dühétől.

Igen érdekes az, hogy Harmant tulajdonképpen nem is gyilkosságaiért tartóztatták le, hanem valami verekedésért, amelybe véletlenül belekeveredett. Csak a letartóztatása utáni házkutatás során előkerült emberi csontok terelték rá a gyanút gatteteire.

Legjobb gyermekápoló

HÖFER 1. számú gyermekhintőpora, HÖFER Baby Creme, Kapható az összes patikákban, drogeriákban és illatszertárakban, továbbá Kolozsváron Emkedrogeriában, Rózsa „Royal“-drogeria, Demeter-, Hintz- és Flohr-patikákban.

te után ugyanazok-
t alávetnie magát,
társai szenvedtek át
jében.

vannak vele, hogy
yára elmaradt volna
er teljesen lemond
t. Ezt azonban sem
Mint a legrégebbi
mint kiváló politikai
ak szükségük volt
öt egy megürese-
és átvette volna a
melyet hosszú év-
körülmények között

ab Bécse menekült
lóságnak. Egy bécsi
u iras meg ezt, amit
nap már megcáfol-
valósítva, hogy a
on fejezzék be. Ma
ből, hogy Weltner
szocializmus nemzet-
s, hogy Bethlen mi-
ye ez és a Weltner-
ia a művelt világ
a beigért konszolidá-
lgyarország minisz-
on igénybevétele
már teljes a jog-
nek bizonyoságnál el-
dálását, akkor be-
komolyságát is. A
onban cseppet sem

a parlamenti szünet
t nincs módjában
kifejezni, a szjóbau
esen kifejezni azt az
y a nekik lekötött
nem azt férfiasan

**orzalmi
elháborodott la-
tó rendőrséget**

abonnan értékesítés
en eltüntetett holt-

az elűntek hozzá-
velek szazait kapja,
s közelebbi felvilá-
g nem agnoszkált
abokról. A rendőr-
rakban pedig, ahol
adarabjait és érté-
kére, messze váro-
berek, akik meg-
özött agnoszkálják
tárgyait és földi

egyik munkatársai-
nal a vizsgálóbíró
harman — leírása
ber, akinek arca
szelid két szeméi
szel mozdulatai, hogy
a ismerés fel benne
íról olyan magától
akármelyik keres-
rendőrség ki akarja
nég elő nem került
ik, de Harman kö-
a szobából, mert

helynek felháboro-
rmant letartóztatá-
s csak a rendőrség
ép dühétől.

Harmant tulajdon-
ért tartóztaták le,
amelybe véletlenül
őztatása utáni ház-
eri csoportok tereltek

Kapható az ösz-
plozsváron Emke-
Flohr-patikában.

A kolozsvári újságíró-sztrájk

A „Keleti Újság“ kizárt munkatársai polgári pert
indítottak a lapvállalat ellen

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári kizárt újságírók sztrájkja még mindig tart. A közvélemény komoly része az újságírók igazságos álláspontját tette magáévá, ami plasztikusan kiderült a romániai munkásszövetségek országos tanácsának állásfoglalásából. A kolozsvári munkásság egyébként is meghatározott szeretettel kíséri figyelemmel az újságíró szervezet harcát és a különböző szakmák egymástól dokumentálják, mennyire együtt érznek a kizárt újságírókkal.

Ennek az együttérzésnek bájos megnyilatkozását adta az élelmészeti munkások szövetsége, amely ma értesítette a szervezetet, hogy a sztrájk tartama alatt a női újságírókat reggelivel és uzsonnával, a női újságírókat pedig szalonnával, kávéval és cukorral látja el. Ugyanakkor a pékmunkások szövetsége pedig ingyen kenyereket ajánlott fel a kizárt újságíróknak. A munkásságnak ez a kedves ajánlata élénk viszhangot keltett az újságírók körében.

Az újságírószervezet a sztrájk mai állásáról a következő nyilatkozatot adta ki:

„A kolozsvári lapok és kiadványaink közötti konfliktus még áll. Vasárnap óta a kiadók különböző ajánlatokkal fordultak a szerkesztőségekhez, különösen a „Keleti Újság“ részéről. Az ellentét nem fizetésbeli s azok a feltételek, amelyek miatt a kizárás állapota bekövetkezett, nem az újságíróknak, hanem a kiadványvállalatoknak a követelése. A kiadványvállalatok ezekkel a követelésekkel azt akarták elérni, hogy a szerkesztők és munkatársak minden állásfoglaló közleményt csak a kiadó utasításai szerint irhassanak meg. A harcot nem az újságírók, hanem a kiadók indították meg. Így érthető, ha a szerkesztőségek a mostani békítő ajánlatokat nem fogadják el mindaddig, míg a kiadók minden követelésüktől el nem állnak. A „Keleti Újság“ munkatársai a bírósági eljárást már meg is indították. Vasárnap délután a „Keleti Újság“ fentartói elfogadásra alkalmas ajánlatot tettek, estére Weiss igazgató az ajánlatot már elferdítette. Hétfőn ismét tárgyalás kezdődött, kedd reggelre azonban a „Keleti Újság“-ban megjelent egy vezércikk, amely a legvakmerőbb ténymeghamisításokkal és valótlan állításokkal a legnagyobb felháborodást váltotta ki, s a szerkesztőség a további tárgyalásokra aligha lesz hajlandó. A helyzet voltaképpen a „Keleti Újság“-nál mérgesedett el.

A lapok megjelenését a szerkesztőségek még mindig kívánatosnak tartják, hogy a közönség megállapíthassa a különbséget. Az újságírószervezet rendes tagjai közül senki a legkisebb mértékben sem vétett a szolidaritás ellen. A szervezet méltóságát teljes megtartást kíván biztosítani és biztosra veszi a teljes győzelmet.

Értesüléseink szerint az „Ellenzék“ kiadványvállalat hajlandónak mutatkozik két lapja szerkesztőségének összes feltételeit teljesíteni és így nincs kizárva, hogy az „Ellenzék“-nél és az „Újság“-nál hamarosan megkezdődik a munka.

— A kolozsvári vízmű köteles az ipari üzemeknek vizet szolgáltatni. Ismeretes az a rendelkezés, melyet a kolozsvári vízművek igazgatósága adott ki és melyben arra való hivatkozással, hogy a kolozsvári vízművek súlyos helyzete a nyári hónapok alatt nem engedi meg, hogy az iparvállalatoknak vizet szolgáltatassanak, megvonta a kolozsvári vállalatoktól az ipari vízszolgáltatást. A nagyiparosok országos szövetsége ezen abszurd intézkedés ellen Franasovici belügyi államtitkárhoz fordult, aki magáévá tette a kolozsvári iparosok álláspontját. Az államtitkár most rendelkezést intézett a vízművek igazgatóságához, melyben utasította a vízműveket, hogy az iparvállalatok részére továbbra is zavartalanul szolgáltatassanak a megfélemlő viszonyviséget. Amennyiben a vízművek mai állapota a vízszolgáltatás korlátozását igényli, erre vonatkozólag az államtitkár elrendelte, hogy az utcák öntözésére és a mosológépek ellátására szükséges vízmennyiséget a Szamos folyóból kell fedezni.

**„A királyi udvar bennfentesei“
zsidóverésre uszítottak Gyaluban**

Antiszemita népgyűlés hatósági segédlettel. A gyalui parasztek nem
hagyták magukat beugratni

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi hetekben a különböző megyék falvaiban egyre gyakrabban tűnnek fel obskurus antiszemita ügynökök, akik a legkülönbözőbb fogásokkal próbálják félrevezetni és a zsidók elleni atrocitásokra uszítani a falvak népét. Meg kell állapítanunk azt, hogy a községi hatóságok a legtöbb esetben egyáltalában nem teljesítik kötelességüket és a szükséges retorziók helyett néhol egyenesen támogató kezet nyújtanak ezeknek az ügynököknek.

Vasárnap reggel Gyaluba érkeztek ilyen titokzatos vendégek — két férfi és egy nő. A vendégek, akik szekeren érkeztek Kolozsvárról Gyaluba Coste Vazul elemi iskolai igazgatónál szálltak meg. Dél előtt a község dobosa ki-dobolta, hogy délután nagy népgyűlés lesz az iskola udvarán, amelyre tisztelettel meghívják a község román lakosságát.

A délutáni népgyűlésre sikerült is néhány száz főnyi parasztot összehozni, majd Coste igazgató, Serban Stefan főszolgabíró és Hodor pceptor jelenlétében sorra tartották meg beszédeiket a két ur és a hölgy. A szónokok mindegyike elmondotta, hogy mindhárom a királyi udvarban teljentesen szolgálatot, majd ügyes lendülettel a zsidó kérdésre tértek át és felszólították a parasztekot, hogy üssék csak nyugodtan a zsidókat, mert ők az udvar benn-

fentesei garantálják, hogy nem lesz semmi bán-
tódásuk sem érte.

A nyílt izgatásra a község józan parasztjai egyre sűrűbb csoportokban szállingóztak el a „gyűlésről“, mire a szónokok cselhez folyamodtak, a szomszédos kocszmából pálinkát és cse-resznyét hozattak és itatni kezdték a megjelenteket. Hogy még nagyobb legyen a hatás, az udvarhölgy sorra esőköltte a parasztt asszonyokat.

A gyűlés résztvevői közül természetesen sokan akadtak, akiknek izlett a pálinka és továbbra is ott maradtak a gyűlésen, akadtak azonban szép számmal olyan parasztek, akik kijelentették, hogy ők ebből a pálinkából nem isznak. Hogy a nyílt izgatásnak semmi komoly következménye sem volt, az semmiestre sem a község funkcionáriusainak közzöshető, akik maguk is némán asszisztáltak végig a népgyűlést, hanem egyedül a község nyílt eszű paraszttainak, akiknek józan értelmét ez az agitáció sem tudta megzavarni.

Érdekes, hogy amikor Hodor közigazgatási vezérfelügyelő, aki jelenleg Muresan prefektust helyettesíti hivatalában, kérdéssünkre kijelentette, hogy neki is tudomása van a megtartott gyűlésről, bár annak részleteit nem ismeri. A gyalui csendőrök, amelyhez telefonon intéztünk kérdést, az egész népgyűlést egyenesen letagadta és kijelentette, hogy Gyaluban semmi sem történt.

**Hét év óta nyomoz a három Biner fiu
szülei gyilkosai után**

Újra megindult a hatósági nyomozás is a fejrői kocszmáros-
család kiirtása ügyében

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az 1918. év egyik hideg januári reggelén a közeli Fejérd községben ismeretlen tettesek behatoltak Biner Mór kocszmájába, a kocszmárost, feleségét és hét éves kis fiát kegyetlen módon meggyilkolták és a lakásban, valamint a kocszmahelyiségben talált összes értékeket és készpénzt magukhoz véve, ugyanazon az uton, ahol jöttek, távoztak. A gyilkosságot csak másnap fedezték fel. Biner Mór ugyanis az egyik falusi embert arra kérte, hogy ha Kolozsvárra jön be szekérral, álljon meg a kocszmája előtt, mert italt szeretne Kolozsvárról hoztatni és addigra összeállítja a szükséges dolgokról szóló listát.

A falusi ember szívesen teljesítette a kocszmáros kívánságát és reggel öt órakor már kopogtatott a kocszmáros ajtaján. Nagy volt a megrökönyödése, mikor a kocszmárost zárt ajtókra talált, holott mindig úgy ismertte Binert, mint szorgalmas munkásembert, aki kor reggeltől késő estig állandóan nyitva tartja üzletét és így keresi meg családja részére a kenyeret. Néhány percnyi tanakodás után erősebben kezdte döngölni az ajtót és mikor az erős döngöztésre sem kapott választ, rosszat sejtve az ablakhoz ment. Az ablakot társnyitva találta és megdöbbenve látvány tárult szemé elé. A szoba padlóján teljesen összezsuzott fejjel, kilocsont agyvelővel feküdt Biner Mór és kisfia, az ágyban pedig hasonló körülmények között a kocszmáros felesége. Azonnal segítséget hívott és az előzető parasztek segítségével feltárték a kocsma ajtaját és behatoltak a kocszmába.

Időkésben a csendőrség is előkerült és a bormalmosan végrehajtott gyilkosság ügyében megkezdte a vizsgálatot. Az első pillanatban megállapítást nyert, hogy nemcsak egyszerű bosszú máve a gyilkosság, hanem rablógyilkosságról van szó, mert erről tanuszkodott a faldult lakás és a szekérnyek teljesen kiirtott állapota. A csendőrség a vizsgálat során azt is megállapította, hogy a támadók, akik a kocsma ablakán hatoltak be, előbb a gyanútlanul alvó Binert támadták meg és egy erős ütéssel teljesen értelmetlenül tették. A gyilkosok nem elégedtek meg a kocsma helyiségben talált pénzzel, hanem a lakásba is behatoltak és az ott talált értékeket is magukkal akarták vinni. Féltek attól, hogy közben a kocszmáros felesége és kisfia feltalálnak öbrödni és hogy ennek előjéte vegyék, a kocszmáros családját is legyilkolták, mert úgy gondolták, hogy aszt a néhány ezer koronányi értékért, amit a lakásban találhattak, három emberélet úgy sem lesz sok.

A csendőrség annakidején nyomozott a koloz-

vári readórséggal és az ügyből kifolyólag letartóztatták Szilágyi Alexa fejrői legényt, aki közvetlen a gyilkosságot követő reggelen érkezett haza szabadságra. Egyes felusi emberek állítása szerint Szilágyi Alexa már a gyilkosságot megelőző napon is otthon volt, csak újból eltávozott a faluból és másnap reggel került haza, mintha akkor érkezett volna a faluba. Az akkori vizsgálat nem birt egyebet Szilágyira rábizonyítani, csak azt, hogy katonszökevény és ezért az illetékes hatóságoknak adták át, majd jött a ferradalem és Szilágyi Alexa leszereleltett és visszaköltözött falujába.

A titokzatos gyilkosság ügyében semmi biztos nyomot nem lehetett találni, aminek alapján csak következtetni is lehetne, hogy kik a tettesek és néhány hónap után az egész ügy feledésbe ment, csak néha elvélve, a kocszu estéken a falusiak emlegették a szerezésetlen véget ért kocszmárost.

A ferradalem után Biner három fia, akik a háberu alatt orosz fogságba kerültek, szintén hazatértek, azonban szüleiknek és kis testvérüknek már csak a sírját találták és a kocszmában idegen ember mérte az italt a falusiaknak. A három fiut nagyon megtörte a fájdalom szüleik elvesztése miatt és az egymás mellett fekvő sírdomboknál megfogadták, hogy bármilyen nehézségek árán is, de a gyilkosok kilétét kiderítik és átadják az igazságszolgáltatásnak. Azóta immár hét esztendő telt el, de a három fiu esküjéhez híven, kitartóan tovább nyomozott a gyilkosok után és az utóbbi napokban jelentős nyemra bukkantak.

A három Biner-testvér nemrég megjelent a rendőrségen és bizonyos irányu gyanújának adott kifejezést, amelyből a gyilkosok kilétére lehet következtetni. A rendőrség azonnal kiszállt Fejérdre és a Binerék által megnevezett irányban megindította a nyomozást. Néhány napos nyomozás után több gyanús embert kihallgatás céljaira behoztak Kolozsvárra. A fejrői emberek kihallgatása a mai napon vette kezdetét. A kihallgatást a legnagyobb titokban Nemes Joachim rendőrkapitány, a bünyügyi osztály referense vezette, aki a nyomozás érdekében az eddigi megállapításokat is titokban tartja. A kihallgatás a késő délutáni órákban ért véget, de a gyanúsítottak ellen semmi konkrét bizonyítékot nem lehetett felhosni, sőt mindegyik teljesen tisztázta alibijét. A tanúkihallgatások során azonban a rendőrség birtokába jelentős vallomások is kerültek, aminek alapján egészen új irányba terelődik a nyomozás és rendőri vélemény szerint valószínű, hogy a hét évvel ezelőtti végrehajtott kegyetlen gyilkosság tettesei mégsem kerül-
lik ki az igazságszolgáltatás sújtó kezét.

Kétszázötven százalékkal emelik a CFR díjazásait

BUKAREST, július 15. Ma délelőtt a gazdasági bizottság ülést tartott, amelyen Brătianu Vintila, Constantinescu, Vaitoianu miniszterek, Chirculescu és Angheliescu államtitkárok vettek részt. A bizottság a CFR. tarifaemelésének kérdésével foglalkozott és úgy határozott, hogy az 50 százalékos emelést két részletben hajtják végre és pedig augusztus elsején 25, október elsején pedig megint 25 százalékkal emelik a tarifát, majd fokozatosan folytatják mindaddig, míg a CFR. igazgatósága által kért 250 százalékos emelést végre nem hajtották.

Az egyes árukra nézve az emelést különböző mértékben hajtják végre, így például a fatarifa emelése 25 százalékos lesz, más áruké azonban magasabb.

Ausztria nem engedi be a kampószerkesztéseket

Az osztrák minisztertanács nem ad beutazási engedélyt Ludendorff tábornoknak

(Wien, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az osztrák minisztertanács tegnap foglalkozott Ludendorff tábornok, Hitler és a többi bajor kampószerkesztés vezérek kérvényeivel, melyekben beutazási engedélyt kértek Ausztria területére.

A minisztertanács úgy határozott, hogy Ludendorffot és vezérkarát az esetben sem engedi be Ausztria területére, ha reverzálást adnak, hogy minden politikai akciótól távollattartják magukat.

Együttal értesítette az osztrák kormány összes németországi követségeit, hogy a Ludendorff és Hitler gárdájához tartozóknak még átutazási vizumot se adjanak.

A minisztertanács e határozatának okai az ausztriai kampószerkesztések féktelen agitációjában keresendők. Az osztrák kampószerkesztés szervezői vezetői nagyrészt Németországból menekült volt katonatisztokból állanak és ahol tehetik, féktelen terrort fejtenek ki. A legutóbbi időkben annyira elharcolták Ausztriában a kampószerkesztés gyilkosságok, hogy az osztrák kormány komolyan gondol arra, hogy feloldassa a kampószerkesztés szervezeteket.

Addig is, míg ezt megteheti, az osztrák kormány szigorú revízió alá veszi a kampószerkesztések fegyverviselési engedélyeit és a külföldi kampószerkesztéseket kiutasítja Ausztria területéről.

Véres zsidó lakodalom egy beregmezei faluban

(Munkács, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Munkácson megjelenő „Keleti Újság” közli a következő rendkívül érdekes hírt: A maga nemében páratlan eset tartja izgalomban Kálnik, Beregmeze község zsidó lakosságát. A kálniki történelem eddig csak véres parasztlakodalomokról számolt be s arra még nem volt példa, hogy a jámborságról híres kálniki zsidókból is kivánczokozzák a virtust.

Tegnap tartotta esküvőjét egy jómódu ottani kereskedő fia. A vőlegény, akit Beregmezeben szültében hosszán ismernek, meghívta a fél vármegye zsidó aranyifjúságát a lakodalomra. A lakodalmon megjelent néhány munkácsi fiatalember is, akiknek ténora kerekedett a kedvük, neha az ősi zsidó törvények szigorúan tiltják azt, hogy fiatalemberek leányokkal táncoljanak. A kálniki zsidók öregebb része élénken tiltakozott minden táncolási kísérlet ellen, de az aranyifjúság mit sem törődve, alaposan hozzálátott a csinos fiatal lányok megpergetéséhez, ami utóbbiaknak is rend-

kiválí módon tetszett:

Az öregebb zsidók látván azt, hogy az ifjúsággal szepeszerével nem boldogulnak, egyenként kilopózkodtak a lakodalmas házból s azt mindenféle karcú szerzőmokkal, furkósbotokkal, boxerekkel felszerelve körülfigyelték s körülbelül éjfél után 1 óraker általános támadást intéztek a táncoló párok ellen.

A támadók berontottak a táncosok közé, jó ketyárvirtussal először leütötték a függőlámpát s a hirtelen támadt sötétségben átlegelni kezdtek mindenkit, aki kezük ügyébe akadt. A táncolók között rémes pánik ütött ki s mindenki menekülni igyekezett a lakodalmas házból. Ez azonban csak egyeseknek sikerült, míg a legtöbben egymást addig ütötték-verték, míg néhányan véres fejjel ott nem maradtak a porondon. A táncolók közül néhányan olyan súlyos sebeket kaptak, hogy kórházba való szállításukról kellett gondoskodni. A későn érkezett csendőrség a támadókat letartóztatta s átadta a munkácsi ügyészségnek.

Macdonald a pápa felvételét akarja a népszövetségbe

Rómából jelentik, hogy Macdonald angol külügyminiszter legközelebb javasolni fogja a pápának a népszövetségbe való felvételét.

San-Paolo körül nem szünnék a harcok

New York, július 15. San-Paolo körül heves harcok folynak. A halottakat idáig háromezerre becsülik. A környékbeli városok szállodáit kórházakká alakították át. A felkelők lemeszározták a szövetségi csapatok hatszáz emberét. A felkelők száma harminnégyezer, a szövetségi csapatok huszonnégyezer főből állanak.

A francia kamara elfogadta az amnesztia törvényt

Páris, július 15. A kamara éjszakai ülésén háromszázhuszonhat szavattal, száznyolcvanöt ellen teljes egészében elfogadta az amnesztia törvényt.

Benes nyilatkozott a bolsevizmus veszedelméről

Prága, július 15. Benes csehslóvák külügyminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a bolsevizmus sokkal nagyobb veszedelemmel fenyegeti Csehslóvákiát, mely ipari állam, mint Romániát vagy Jugoszláviát, melyek földműves államok. A kizántant államainak együtt kell küzdeniök és felvenniök a harcot a bolsevizmus ellen.

Engedélyezték a szakszervezetek gyűléseit

Bukarest, július 15. Ma délelőtt a belügyminisztériumban tanácskozás folyt, amelyen megállapodtak abban, hogy a szakszervezetek a jövőben rendszeresen tarthatják meg a gyűléseiket, azonban azokon csak tagok jelenhetnek meg.

Fehér tisztok elfoglalták a sanghaji orosz követséget

Peking, július 15. Harminc felfegyverzett kózáktiszt, akik a fehérgárdához tartoztak, megtámadták a sanghaji orosz szovjet-követséget és azt elfoglalták.

GRÜNWALD & STEINER.

Előrehaladott idény miatt az összes nyári anyagok leszállított árban!

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza
Cluj, Piața Unirii No. 12. — Telefon 9-61

Kelmay Ilona és Vajda László bucsuja

Puccini „Bohémélet”-jében bucsuzott el tegnap este a kolozsvári Magyar Színház közönségétől Kelmay Ilona, az operagyűttes ragyogó tehetségű énekesnője és Vajda László operabuzuk. Puccini e tulcsorduló érzésekben gazdag, a szív mélyregeiből és a zenai fantázia káprázatos csillagásából szőtt operájában a két kiváló énekes érett, előttünk kiformalódott művészetük legjavát adták. Kelmay Ilona csupa érzéstől átszőtt játékát hangjának telt, zengő, magával ragadó csillagás tette olyan varázslatosá, hogy a közönség ocsztatlan rajongását vitte magával. Távoztása pótolhatatlan irt jelent a kolozsvári magasabb zenakultúrában.

Hasonlóan meleg ünneplésben részesítette a közönség Vajda Lászlót is, aki egy év alatt nagyszíll fejlődésen ment át. Hangjának férfias melegsége, élénk muzikalitása, intelligenciája a legezbebb reményekre jogosítja ezt a fiatal művészbuzuk.

A közönség őt is melegen ünneplte. Mellettek Virág Lajos és Réthely Ödön váltak ki az együttésből. Kolbay Ildikó kis szerepében jó volt. (S. I.)

A „LÖMAAN AKKÓ”-AKCIÓ ÜZENETEI

Dr. K. Odorheiu. Nekünk semmi kifogásunk nem lehet az ellen, hogy valaki három dunamál kisebb területet is vásároljon. Ahhoz nem kell a palesztinai viszonyokkal ismerősnek lenni, hogy az ember megítélhesse, mekkora telekre van neki szüksége. Mindenesetre számításba kell venni, hogy a megvásárolt területen minden parcellából legalább 10—15 százalékos közlekedési (utak, terak, stb.) lesz levéve. Hogy a terminus ilyen rövid, azt igazán sajnáljuk, de nem tudunk segíteni a delgon, ha az ügyet komolyan vesszük. Minden nap késő. Így volt az a második falu alapításával is. Az Emek Jezsrelben, az első falu mellett akartunk egy nagyobb területet megvásárolni, míg a kontemplált területet — másek vették meg. Annak eshetőségét a „Lömaan Akkó”-akciónál tőlünk lehetőleg megakarjuk akadályozni.

F. Oradea-Mare. Az Önök elgondolását nagyon helyesnek és magától értetődőnek tartjuk. Nekünk ugyan csak a föld megvételének keresztültételére kellene gondolnunk s az egyesekre kellene biznunk, hogy ki milyen vállalatot létesít, vagy milyen érdekcsoportot tud összehozni. Gondunkat fogja képezni azonban, hogy a kiutazó bizottság ne csak egy város fejlesztési tervet dolgoztasson ki, hanem hogy megtefelel, elismert szakemberekkel komoly tárgyalásokat folytasson le az irányban, milyen vállalatok milyen formában volnának az új városban ajánlatosak. Erre természetesen csak akkor kerülhet a sor, ha a föld már meg lesz vásárolva. Ettől eltekintve rendkívül fontos és életbevágó ügyekben kell majd döntenie a bizottság hazajövetele után összehívandó értekezletnek.

Dr. L. A. Déva. A megállapított előleget csak fontban fehadhatjuk el. Mi nem üzletből vezetjük ezt az akciót és igazán senki sem kívánhatja tőlünk komolyan, hogy a valuta esetleges fluktuációja folytán a rizikót mi viseljük. Azoknak, akiknek túl sok a meggondolásuk, csak azt ajánlhatjuk, hogy az akcióban ne vegyen részt.

F. V. Szászrégen. Nagyon sajnáljuk, hogy — jellehet e rovatban annyit írunk róla — elkerülte e felvilágosítás az Öcök figyelmét. A föld ára az akció beindítása óta tudomásunk szerint nem változott. Miután azonban megtörténhetik, hogy egy vagy két fonttal dunamja a perfektuálásnál mégis csak drágább lesz, nem akartuk a kiküldendő bizottság kezét megkötni, mert aki ismeri a palesztinai viszonyokat, az tudhatja, hogy tíz fontos ár is nagyon olcsó egy dunamért. A bizottság természetesen igyekeeni fog még öt fonttal is olcsóbban vásárolni. Amennyiben még tíz fontért sem lehetne megvásárolni, a befizetett előleg mindenkinek azonnal a bizottság által viseza fognak térítettani.

— Szamosi Elza meghalt. Budapestről jelentik: Szamosi Elza, a budapesti operaház művésznője, harminchárom éves korában veséjbajban meghalt.

Szőrmefestés és gyapjufestés

TAVASZI RUHAKAT A LEGSZÉBBEN TISZTÍT
"KRISTALY" GŐZMOSÓGYÁR CLUJ
Telefon 500

Gyapju és gyapju-fonalfestés

az Uj K...
Szerkeszt...
Feladó...
Az Uj Ke...
Közlekedé...
fele...
—
Ünnepe...
A város...
színhely...
szidó, re...
egyháza...
ben tan...
együttm...
együttl...
és rend...
tanulizo...
továbbra...
maga Ro...
kel. lelk...
a testvé...
ez össze...
gok feje...
Az ünne...
negyedm...
házak s...
—
tésére...
a kolozs...
pontjai...
azért m...
pitása m...
maximá...
e fogya...
levő ma...
próbát t...
—
jának k...
osütről...
amelybu...
a temes...
új vála...
A szöve...
letet fo...
denki a...
— E...
vizsgá...
nemmin...
napokba...
melynek...
főhadna...
ben Kol...
hogy a...
kozott...
vizsgá...
visszale...
rosszgra...
ság mo...
ítélte L...
— F...
Azok a...
törvény...
az előír...
nak utaz...
szer meg...
— Sz...
kongres...
tervezett...
halasztot...
állatorvo...
kuszari...
megalapi...
tetése, az...
adókirov...
figy rend...
ség szer...
megépíté...
vány föld...
részevnye...
hiteire...
előnyt je...
aránt. Ke...
ban is ol...
egyébén...
is, akite...
teelő sze...
— E...
dulását...
sárspra...
dulas bi...

bucuzott el teg- Szinház közönsége- ttes ragyogó tehet- László operáénekes- ben gazdag, a sziv- zia káprázatos csilla- két kiváló énekes művészetük legjavát

ben részesítette a i egy év alatt nagy- gjának férfias ma- elligenciája a legzebb t művészembert. tünepelte. Mellettek váltak ki az együt- epében jó volt. (s. 1.)

KÖZLEMÉNYEK

k semmi kifogásunk aki három dunamál . Ahhoz nem kell a ösnek lenni, hogy az telekre van neki sába kell venni, hogy den parcellából leg- belokra (utak, terak, pious ilyen rövid, azt munk segítsi a del- vesszük. Minden nap falu alapításával is. falu mellett akartunk árolni, míg a kon- vették meg. Annak "akciónál tőlünk tel- ni.

ők elgondolását na- értetődőnek tartjuk. megvételének keresz- unk s az egyesekre lye vállalatot léteit, tud összehozni. Gon- n, hogy a hintázó bi- fejlesztési tervet dol- gtelelő, elismert szak- okat folytasson is az milyen formában vol- sak. Erre természetes- or, ha a föld már kintre rendkívül fen- tell majd dántanis a összehívandó érte-

llapított előleget csak em üzletből vesztjük sem kívánhatja tö- esetleges fluktuációja Azoknak, akiknek k azt ajánlhatjuk, rést. k sajnáljuk, hogy — ank róla — elkerülte mét. A föld ára az nk szerint nem vál- rtánhatik, hogy egy perfektaálásnál mégis rtuk a kiüldendő t aki ismeri a pa- tja, hogy tíz fontos ért. A bizottság tar- g öt fontos is ol- n még tíz fontért efizetett elég min- által viseza fognak

alt. Budapestről je- pesti operához má- korában veszbajosa

és gyapju- alfestés

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes országai és hársági zsidóság napilapja Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkeszte: dr. Marton Ernő Az Új Kelet cikkeinek átányomásaai csak a forrás meg- jelölésével engedjék meg. Előfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 200 lei félévre 380 lei, egész évre 750 lei.

A sepsiszentgyörgyi egyházak nép- ünnepe. Sepsiszentgyörgyről jelentik nekünk: A város a napokban nagy és komoly manifesztáció színhelye volt. A görögkeleti és görögkatholikus, zsidó, rém. katolikus, református és unitárius egyházak július hatodikán nagy ünnepély keretében tanúsították, hogy közös erővel és őszinte együttműködéssel ki kell és ki lehet építeni az együttélés épületét. A kis városban eddig is béke és rend honolt és ez utóbbi megnyilvánulás újabb tanúbizonysága annak, hogy ezt a békét mindenki továbbra is fenntartani óhajtja. A népnepély esz- méje Rancs J. polgármestertől és Popovicu gör. kel. lelkészétől eredt, akik fáradságtalanul állanak a testvériség munkájának szolgálatában. Kivülök az összes egyházak képviselői, valamint a hatóság- gok fejei járultak hozzá a manifesztáció sikeréhez. Az ünnepély a nagy erkölcsi sikeren kívül egy- negyedmillió lejt jövedelmezett, amelyet az egy- házak saját alapjaikra fordítanak.

Próbák a husmaximálás felfüggesz- tésére. A husmaximálás ügye ismét foglalkoztatja a kolozsvári tanácsot, amely a fogyasztó szem- pontjai szerint kívánja a kérdést megoldani és azért egyelőre elvben a husárak hatósági megáll- pítása mellett van, bár próbaképpen a sertéshus maximálását harminc napra felfüggesztette. Ha a fogyasztási cikkben az árak a ma érvényben lévő maximálás szintjét megtartják, akkor a tanács próbát tesz másajta hússal is.

Az orvosszövetség kolozsvári csoport- jának közgyűlése. A kolozsvári orvosszövetség osztrákot délután hat órákor tartja közgyűlést, amelyben az elnök egyéb közérdeklő dolgokon kívül a temesvári kongresszusról és a kolozsvári csoport új választmányának megválasztásáról fog referálni. A szövetség felkéri az összes Kolozsváron gyakor- latot folytató orvosokat, hogy a közgyűlésen min- denki a saját érdekében jelenjen meg.

Elítélték egy volt kolozsvári katonai vizsgálóbiztos. Bukarestből jelentik: Egy nemmindennapi érdekességű ügyet tárgyalt a napokban a bukaresti 2. hadtest hadbíróháza, melynek vádlottja George Loser Transilv- na főhadnagy volt. A főhadnagyot 1923 októberé- ben Kolozsvárra küldték azzal a megbízással, hogy a 7. hadosztály élelmezése körül mutat- hozott visszaélések ügyében indítsa meg a vizsgálatot. A vizsgálat folyamán azután a „vizsgálóbiztos“ főhadnagy maga is súlyos visszaéléseket követett el, melyeknek nyilvá- mosságrajutása után letartóztatták. A hadbíró- ság most lefokozásra és két évi várfogságra ítélte Loser Transilvánt.

Felelőseiték az amerikai vizumdíjakat. Azok a kívándorlók, akik még az új bevándorlási törvény előtt szerezték meg a vizumokat és ezért az előirt tíz dollárt lefizették, most, ha ki akar- nak utazni, az illetéket teljes összegében még egy- szer meg kell fizessék.

Szeptemberre halasztották a mézárások kongresszusát. A husipari munkaadók e hónapra tervezett kongresszusát szeptember kilencedikére halasztották. Ugyanakkor tartják Kolozsváron az állatorvosok is kongresszusukat. Főbb problémái a husipari tanácsokhozásoknak az országos követség megalapítását kivül, a vágóhídi mixerák megszü- netése, az egyszázalékos forgalmi adó eltörlése, az adókövetések közüli sérelmek orvoslása és a tanonc- ügy rendezése. A kongresszuson minden valószínű- ség szerint ki fogják mondani egy mézárásokbank megépítésért. E bank részvényeit csak iparigazol- vány fölött rendelkező husiparosok jegyezhetik. A részvényesek igényt tarthatnak kétszázalékos folyó- hitelre, ami a mai pénzdrágaság mellett nagy előnyt jelent a bevásárlásnál és értékesítésnél egy- aránt. Kérdés, vajjon olcsó pénz mellett az áru- ban is olcsóbbodás fog-e beállani? A kongresszusra egyébként meghívást kaptak a regáti mézárások is, akiket szövetségbe be akarnak vonni és meg- telelő szerepet kívánnak számukra biztosítani.

Ethasztották az Aviva-k révi kirán- dulását. Az Aviva-csoportok f. hó 20-ra, va- sárnapra kirándulást terveztek Révre. A kirán- dulás bizonytalan időre halasztást szenved.

Vakláma a Monostoron. Tegnap dél- előtt fél tizenegy órákor telefonon értesítették a tűzoltókat, hogy tűz van a Monostoron. Ti- zenegy óra után már az egész voalon szét- futott a hír, hogy ég a gazdasági akadémia. A tűzoltók és a randórség azonnal hivonultak. Kiderült, hogy a gazdasági akadémianak egyik kéménye kigyulladt, azonban mire a tűzoltók és a karhatalom megérkezett a jelentéktelen kéménytűz már meg is szűnt.

Dobraütik Szabó Vincéné ingóságait. Az életogytigliani fegyháza ítélt Szabó Vincéné ellen egy régi ügyből kifolyólag végrehajtási eljá- rást foganatosítottak a Kinizsi-utca 5. szám alatt levő lakásán. A lefoglalt ingóságokat július 26-án nyilvános árverésen fogják eladni. Szabó Vincéné kérését adott be az ügyészre, hogy engedélyez- zék az árverésen való megjelenését. Az ügyész megadta a kért engedélyt és így az árverésen mindenki szemtől-szembe láthatja majd a kegyetlen közregkeverőnt.

Csernovitzli történet 1924-ből. Cser- novitzból jelentik: A csernovitzli zsidóság tudva- levőleg elhatározta, hogy mindaddig, míg a ha- tóságok komolyan el nem követnek mindent a zsidó lakosság személyi és vagyombiztonságának védelmére, minden jótékony társadalmi akciótól és mulatásoktól távol tartják magukat. Vasárnap egy ilyen „zsidómentes“ népnepélyt rendezett a város lakossága, amelyen az alábbi igen ta- nulmányos történet játszódott le. Egy idegen egye- tesen tanuló diák a népnepélyen felállított relett-asztalon elvesztette szerkesztés lejt kiterő egész vagyonát. Amikor utolsó öt lejt is elvitte a relett, prepotens hangon követelte a rendező- ségtől, adják vissza szerkesztés lejt, mert ő — román diák. A rendezőseget, csodák-csodája, nem hatotta meg ez a különös érvelés és a rendező- ség egyik előkelő tagja ezzel a szavakkal utasi totta vissza a követelést: „Te valakitől pénzt kapsz azért, hogy itt Csernovitzban zsidó ellen- nes hecceteket rendezél. Miattad szenved anya- gilag is ez a hazafias célokot szolgáló nép- ünnepe és te idejössz a kapott pénzt elvesz- teni és még vissza is akarod kérni.“ A diákot egyébként a rendezőség feljelentette illetékes egyeteménél. Kommentár ehhez igazán fölösleges.

Kampóskeresztesek rohama egy zsidó temető ellen. Münchenből jelentik: Az Augs- burg mellett levő zsidó temetőbe a napokban egy kampóskeresztes csapat tört be és a sir- köveket vandál módra darabokra zuzta. Hu- szonkét sarkövet pusztítottak el ilyen módon, főképpen művészi értékeket. A temetőgyal- zók ellen azonnal megindult az eljárás és né- gyet közülök az ügyesség letartóztatott. Ezekre egyébként más bűnökét is rábizonyították a közbiztonsági hatóságok, amelyek erélyes intéz- kedéseket tettek a többi zavargó elfogatására. * Minden irányból közvetlen gyorsvonatok Pöstyénbe, ahol ismét a régi elite nemzetközi közönség található, mert ma már Pöstyén olcsóbb a világ bármely más fűrdőjénél. Felvilágosítások telefonon is Rózsa-drogéria Cluj, Strada Londrei 21., ahol eredeti pöstyéni iszapkokca is kapható házikurára.

Bombamerénylet egy izgága tanár ellen. Taran, az oravicai „General Dragalina“ ly- ceum tanára ellen dinamitos merényletet követ- tek el eddig ismeretlen tettesek. A bomba azon- ban időelőtt robbant fel és így emberéletben kár nem esett. Taran tanárt, aki egyébként volt gör. kath. pap, növendékei valóságos gyűlölték, a gör-ögkeleti egyház ellen saított állandó agitációja, tömeges buktatásai (95 tanítványa közül 53-at buktatott el) miatt. Taran különben hackenkrenz- zal járt és tanítás helyett az iskolában nyílt anti- szemita propagandát üzött. Az oravicai csendőr- ség azonnal bevezette a nyomozást a merénylet ügyében és a gyanu egy román diákra irányul, akit Taran végleg elbuktatott.

Eljegyzés. Kohn Herminé, Oradea-Mare, eljegyezte Berger Nándor kereskedő, Máramaros- sziget. (Minden külön értesítés helyett.)

Spéter Béla, Bistrita, eljegyezte Hirschhorn Sárkát. Szent-Máté. (Minden külön értesítés helyett.)

Nem halt meg a monostori-üti szurkálás áldozata. Tegnap tévesen azt jelentették, hogy Suciu János, a monostori-üti szurkálás áldozata meghalt. Amint ma értesülünk Suciu nem halt meg, sőt már fel is épült sérüléseiből. Itt em- litjük meg azt is, hogy a szurkálás gyanúsított- tait, a két Merdán testvért ma szabadon bocsá- totta az ügyesség, minthogy kiderült, hogy ne- kik nem volt a merényletben részük. Hasonló- képen kiderült, hogy Merdán Mihály állítóla- gos előéletéről a hírlapokban közölt adatok nem felelnek meg a valóságnak. Chioidean Györgyöt, akinek a szurkálásban aktív része volt, az ügyesség továbbra is fogva tartja.

Elkészült a vádirat Danilescu bűn- ügyében. A kolozsvári pénzügyigazgatóság sik- kasztó pénátársokát, Danilescu Alexát néhány héttel ezelőtt a kórházból visszazsállították az ügyesség fogházába. Constantinescu ügyész hetek óta dolgozik az ötmillió sikkasztás vádiratának elkészítésén és a vádiratot ma be is fejezte. Az ügyesség a tíz gyanúsítottal, így dr. Lusztiggal szemben is, elejtette a vádat, mert azok jóhíze- műen vették kölcsönbe a pénzt. A vádirat csupán Danilescu bűnösségével foglalkozik. Az érdekes ötmillió sikkasztás főtárgyalása a jövő hónap folyamán lesz.

Amikor a feleki legény mulat. Az el- mult évben egy forró nyári napon Ambrus János és Takács József feleki legények egy pohár sörré tértek be a Békásban levő Zoldsapka-vendéglőbe. A nagy melegben csuszott a sör és a két legény gyors egymásutánban rendelte az italokat. Har- minchat óra hosszat mulatott a két legény és ez- alatt közel száz üveg sört fogyasztottak el, úgy, hogy mindketten teljesen beruagtak. Midőn a ven- déglős fizetésre szólította fel a mulatozókat, azok pénz helyett szidalmakkal fizettek és a vendéglő- ben törni-zuzni kezdtek. Ambrus, aki nem volt olyan nagyon beruagva, otthagyta duhajkodó társát és eltávozott a vendéglőlől. Takács hiálott a kercsmajtába és ott folytatta az ivóhelyiségben abbahagyott munkáját. Midőn Takács már a szé- kek összetörésénél tartott, éppen akkor ment hazafelé Székely János gazdálkodó, aki Takácsnak személyes ismerős. Székely jóakarata hangon kérte Takácsot, hogy hagyja abba a további mulatozást és menjen vele haza a falujába. Takács erre zse- béből revolvert rántott elő, amelyet négyezer egy- másután Székelyre süttött, de a golyók szerencsésen célt tévesztettek. Nagynehezen a közelben dolgozó katonák lefoglák a duhaj legényt és átadták a rendórségnek. A kolozsvári törvényesek a február- ban megtartott tárgyaláson Takács Józsefet szán- dékos emberölésben mondotta ki bűnösnek és ezért nyolcchavi fogházra ítélte. Az ügy felebbezés foly- tása most került az ítélőtábla tanácsa elé, ahol Ta- kács József büntetését egy évi börtönrre emel- ték fel.

Dr. Oprescu Mircea ezredes állatorvos, a milánói egyetem volt hallgatója az összes állat- betegségeket gyógyítja. Speciálisa kutyabetegsé- gekben. Rendel naponta d. u. 2-6-ig. Mikes Kelemen u. 1. Telefon 22.

Felkéréretek mindazok, kiknek Kanadában ismerősük, vagy hozzátartozójuk van, hogy címüket e lap kiadóhivatalával közöljék.

Észak- és Délamerikába utazók kérjenek azonnal prospektust „Cosulich Line“-től Bucuresti, Calea Grivitei 181.

T. előfizetőink és hirdetőink szives tud- mássára hozzuk, hogy Rosenzweig Mór akvizitőr vállalatunk szolgálatából kilépett. Nevezett tehát sem előfizetések, sem hirdetések felvételére nem jogosult.

Nagy harisnyavásár mélyen leszállított árakkal. Kötött harisnya min- den színben lei 25 Flohr-harisnya minden színben lei 53 Muszlin harisnya divat- színben lei 69 Cérna-muszlin minden színben lei 98 Selyemfátyol harisnyák minden színben lei 125 BLATT FÓTÉR 13 Divatkutyukban és kötöttárakban óriási választék! A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

KÖZGAZDASÁG

Az UGIR nagyváradai propaganda-gyűlése Beszámoló egy év munkájáról. Vádak a kolozsvári városi tanács ellen

(Cluj Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hétfőn délután a nagyváradai Kereskedelmi Csarnokban tartotta meg az UGIR nagyszabású propaganda-ülését, melyen a kolozsvári tagozat részéről Farkas Mózes, Kelemen Bernát gyárigazgatók és Böszörményi Sándor dr., a Gyáriparosok Szövetségének kolozsvári titkára jelentek meg. Az ülésen teljes számban ott voltak a nagyváradai és biharmegyei vezetőgyárak képviselői, élükön dr. Stern Ödön, Balogh Árpád fűrészgári igazgatókkal. Megjelentek továbbá Moskovits Miklós dr. (Moskovits szeszgyár), Erdős Zsigmond vasgyári, Rimanóczy Kálmán bútorgyári, Friedmann sörgyári, Szemere Miklós és Vas Sándor cipőgyári, dr. Dénes Sándor (Léderer és Kálmán) szeszgyári, Ripner Sándor résű- és diszműgyári igazgatók.

Az ülés megnyitása után Farkas Mózes ismertette az UGIR szervezetét és kifejtette, hogy az egész ország területén csak Nagyvárad áll szervezetlenül. Itt az ideje, hogy a nagyváradai gyáriparosok is dülöngé juttassák a szervezkedés ügyét.

Ezután Böszörményi Sándor dr. ismertette az UGIR ezévi működésének mérlegét, mely számos olyan eredményt mutat fel, melyet a gyáriparosok csak a szervezkedés erejével értek el. Böszörményi Sándor dr. rámutatott exponenciális annak a küzdelemnek eredménye, melyet az ipari szervezetek a Banca Nationala alaptörvényének és alapszabályainak oly irányú megváltoztatásért folytattak, mely szerint a megnagyobbodott Románia megnagyobbodott ipara a mezőgazdasággal szemben megfelelő támogatáshoz jusson. A kormány jórészt az UGIR tervezése alapján építette ki a Creditul Industrialt. A Creditul Industrial által az iparvállalatok részére eddig folyósított összeg egymilliárdöttszáz ezer lejre rug. Hosszu hónapokon keresztül folytatott küzdelmet az UGIR a behozatali vámtarifának revíziója érdekében. Ez az akció végül is eredményre vezetett és a pénzügyminiszter ur engedni volt kénytelen az össziparosság folyton erősödő nyomásának. Ha július elsejével nem is, de augusztus elsejével mégis csak életbelép a felmegett behozatali vámtarifa. Nehéz, de eredményes harcot folytatott a nagyiparosok szövetsége az eddigi, minden közgazdasági elmélettel ellenkező exportpolitika megváltoztatása érdekében. A szövetség egész apparátusát munkába kellett állítani

Feloszlás előtt az Erdélyrészi Faegyesület

Az augusztus hó 14-re összehívott brassói értekezlet dönt

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyrészi Faegyesület régóta vajdó ügyében a legutóbb Nagyváradon megtartott értekezlet sem hozott végleges döntést. A nagyváradai ülés nagy részben bizalmas jellegű volt és csak most szivárogt ki annak a döntőjelentőségű határozatnak a híre, mely szerint az ülésen résztvevő vezetőférfiak legnagyobb része a Faegyesület végleges feloszlata mellett foglalt állást. A Faegyesület feloszlata a Faegyesület tagjai zömének kívánága és tulajdonképpen már a tél folyamán aktuális volt.

Az Erdélyrészi Faegyesület feloszlata az augusztus tizenegyedikére Brassóba összehívott értekezletre fog kimondani, mely egyszerűsített likvidálás módja fölött is határozni fog. A július hetedikén Nagyváradon tartott ülésen már kategórikusan kialakult az a felfogás, hogy a Faegyesületet, mely annyi sok kudarcnak, sérelemnek volt szemtanúja, feltétlenül fel kell oszlatni. A feloszlattal kapcsolatban természetesen a Faegyesület átszervezésének kérdése is felmerült. Az átszervezés mikéntje tekintetében megoszlanak a vélemények. Idéig két irányzat merült fel: egyik, amely az UGIR-ban egy külön faszaklót akar létesíteni és az UGIR tekintélyével akarja biztosítani a fatermelés érdekeit, a másik az ugynevezett brassói álláspont, mely egy egészen új országos szervezet kiépítését tartja feladatának. Az augusztusi ülésen

azirányban, hogy végre a belföldi ipar kész gyártmányainak kiviteli lehetősége az exporttalalmak felfüggesztésével és az exportrakások leszállításával valósággá váljék. Erkölcsei és anyagi tekintetben nagy eredménynek kell tekinteni azt a reorganizációs új törvényt is, amelyet a munkügyi és szociális biztosítások terén sikerült a szövetségnek megszavaztatni s melynek életbeléptetése a szövetség delegátusainak legteljesebb bevonásával most folyik. Az adók, illetékek és egyéb közterhek kiszámíthatatlan gyors növekedése ellen szüntelen sikerrel lépett sorompóba a szövetség. Remélni lehet, hogy a városi adók sérelmes kivétele ellen is hathatósan megfogja védeni a szövetség a hozzáfordult és hozzáforduló vállalatokat.

Rámutatott ezenkívül Böszörményi Sándor dr. a kazánulajdonosok egyesületének intenzív kiépítésére, továbbá az iparpártolási törvény kedvezményeinek elnyerésére, az alaptörvény felémelésének engedélyeztetésére, az idegen munkások ittartására irányuló, a pénz nélküli és önkényes módon nacionalizálni akaró törekvések elleni szinte permanens akció eredményeire, melyeknek sikerét minden egyes esetben a szövetség közbenjárása biztosította.

Az UGIR mérlegének ismertetése után élénk vita iadult meg az ülésen résztvevők között afelett, hogy a nagyváradai gyárosok a kolozsvári iparosok szövetségébe egyenestül lépjenek-e be, vagy pedig egy külön UGIR-fiókot létesítsenek Nagyváradon. Az előbbi álláspontot dr. Fried János és dr. Moskovits Miklós képviselték, míg a másik frakció felfogását dr. Dénes Sándor képviselte. Élénk vita után az előbbi javaslat fogadtatott el, melynek eredményeképpen husz nagyváradai vállalat már egyenként be is jelentette belépését az UGIR kolozsvári fiókjába. A szigorúan helyi jelentőségű akciókat ezennel is a nagyváradai kereskedelmi csarnok keretében fogják lebonyolítani. Kimondta az értekezlet, hogy egy szervezőbizottság küldendő ki a nagyváradai gyáriparosok közül az UGIR országos választmányába megválasztandó tagok jelölésére.

Örömmel állapította meg az ülés azt, hogy a nagyváradai városi tanács részéről a nagyiparosság a legnagyobb jóindulattal tapasztalja a nagyiparosság érdekeivel szemben, amelyet legkevésbé sem lehet elmondani a kolozsvári tanácsról, amely minden esetben inkább megakadályozni, mint fejleszteni igyekszik a kolozsvári ipart.

Figyelemre méltó, hogy a két álláspont közül melyiknek van több híve. Nagyon valószínűnek látezik, hogy a Faegyesület mai tagállománya két külön csoportba fog tömörülni. Az egyik csoportban a nagytermelő, a türeztulajdonosok foglalnak majd helyet és ezek, mint külön faipari csoport, az UGIR-ba olvadnak bele, míg a kis- és középtermelő egy külön önálló faegyesületet fognak érdekeik védelmére létrehozni.

Akció a postacsomagkézbesítés mizériáinak megszüntetésére. Azok a vállalatok, melyek megrendeléseiknek nagyrészt postacsomagforgalom útján tesznek eleget, egyre több alkalommal voltak kénytelenek panaszt emelni a belföldi postacsomagkézbesítés késedelmessége ellen. Utóbbi időben a postacsomagok kézbesítése a teherárak kézbesítésének kétháromszoros ideje alatt történik, ami a vállalatok és kereskedők szempontjából a legtarthatatlanabb állapot. Ennek a mizériának legfőbb oka az, hogy a vonatok direkt rendeltetésű postavagonok nélkül kénytelenek közlekedni s így az ország különböző vidékeire csak többszöri átrakódással lehet eljuttatni a sürgős postacsomagokat. A nagyiparosok országos szövetsége most országos akciót indított ennek az anomáliának leküzdésére és közvetlenül a postavezérgazgatósághoz fordul a csomagkézbesítés terén való radikális rendteremtés érdekében. A szövetség ezzel az akcióval egyidőben leszögezte, hogy speciálisan Kolozsváron az itteni igazgatóság gyors rendelkezése folytán határozott javulás észlelhető a postai csomagok kézbesítése tekintetében.

A bányatörvény és a komercizálás ügye. A komercizálással kapcsolatban egy informáltak bennünket, hogy a miniszterium e pillanatban felhagyott avval a gondolattal, hogy a komercizálási műveletek vezetését egy új direktoriumra bizza. Létesítettek azonban egy új összekötő bizottságot, melynek feladata, hogy a miniszterium és a komercizálási törvény végrehajtásával megbízott közegek között az állandó és zavar-talan érintkezést fentartsa. E bizottság vezetőjét Constantinescu miniszter távollétében, aki tegnap elutazott a fővárosból, dr. I. N. Angelescu, az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium államtitkára nevezi ki és Constantinescu miniszter visszatérteig ugyancsak ő látja el a miniszterium ügyeinek intézését is. A bányatörvény előkészítő munkálatait is megkezdették már az iparügyi miniszteriumban a bányák igazgatóságának bevonásával. A munkálatakat L. Mrazec, Tansescu és N. Botez mérnökök és Ballasinovici szenátor vezetik. A végrehajtó-bizottság legközelebbi ülésén elnököt választ és meg szeptember hó folyamán megkezdí működését.

A kisiparosság újabb sérelmei a mintavásáron. Az Uj Kelet megírta annak idején, hogy a kolozsvári mintavásár vezetősége a kedvezményeket, amelyek lehetővé tennék a kisiparosság intenzív részvételét a szeptemberben tartandó kolozsvári mintavásáron. Most konkrét esettel kapcsolatban jutott újra tudomásunkra, hogy a vásár vezetősége a legelősebb magatartásával teszi lehetővé a kisiparosság részvételét a mintavásáron és a kisiparosok kívánságával szemben olyan elutasító magatartást tanúsít, amely föltétlenül meg fogja bszülni magát. Jellemző az is, hogy a minden péntekre beigért sajtóértekezletből mindmáig nem lett semmi és a mintavásár vezetősége egészen önkényesen, mondhatni a nyilvánosság kizárásával intézi a közérdekkel bíró mintavásár ügyet. A dolgok ilyenén való alakulásában a nagyiparosok országos szövetsége által delegált előkészítő tagoknak részük van, akik bizonyos közönnyel nézik a mintavásár vezetőségének munkáját, mely pedig teljesen ellentétes azokkal az intenciókkal, melyeket a nagyiparosok szövetsége legutóbbi ülésén a mintavásárral kapcsolatban leszögezett.

A mai valutapiac

A tegnapi erős lenyúlás után ma erős szilárdulás állott be a kolozsvári valutapiacra. Minden devizában élénk kereslet volt észlelhető. Az árak a következőképpen alakultak ki: Osztrák korona 325-330, magyar korona 350-355, cseh korona 645-655, svájci frank 40 50-41 00, dollár 222-225, francia frank 11 20-11 50, font sterling 965-975, olasz lira 9 60-9 70.

Valutapiac július 15-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1125, Berlin —, London 938, Newyork 218 00, Róma 938, Zürich 39 75, Bécs 30 75, Prága 650, Budapest 40.

Bukarest. Valuták: Napoleon 830 00, márká 55, leva 150, török lira 118, font sterling 930, francia frank 1170, svájci frank 42 50, olasz lira 9 20, drachma 380, dinár 275 00, dollár 222 00, lengyel márká 43 00, osztr. korona 34 00, magyar korona 30 00, cseh korona 670.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 129 75—129 75, Amsterdam 205 50—205 50, Newyork 542 50—542 50, London 2378—2378, Páris 2832 50—2832, Milano 2355—2355 00, Prága 1612 25—1612 50, Budapest 68 50—68 50, Belgrád 642 25—642 50, Bukarest 240 00—240 00, Varsó 103—103, Bécs 7675—7675.

Felár a CFR. külföldi szállítmányai után. A CFR. vezérgazgatósága a következők rendeletet adta ki: Olyan áruszállítmányoknál, amelyek határállomáson, valamely dunai kikötőben vagy a konstancai tengeri kikötőn át szállíttatnának ki, a rendes tarifátelekhez 50 százalékos felár számítatik. Ez a felár tranzitdíjak után is fizetendő. Olyan áruszállítmányoknál azonban, melyek fentemlitett állomásokra irányítottak, de nem kivitelre, hanem a belföldi fogyasztásra vannak szánva, ezen felár nem számítható fel.

Románia nemesfémiparának ellenőrzése. Megírta már az Uj Kelet, hogy az országos mértékhatóság bivatalt bukaresti központja 1924. január 1-től kezdődőleg a pénzügyminiszterium rendelete alapján elrendelte az arany és ezüstnemet gyárak ellenőrzését. Most, hogy a mértékhatóság hivatalokat átszervezik, a bukaresti pénzügyminiszterium a nemesfém-bányák és az ékszerárnyagárak ellenőrzésére új biztosokat nevezett ki, akik augusztus elsejétől kezdődőleg megkezdik hivatalos tevékenységüket.

Az versenyvitették zelmi es győzött verseny többé M ország a tennia mania)

Kar 14:2 szág-F 3:8 el hek ker

Férf ley (Au ellen és kiestek.

A fé (magyar) Reasnti-l

A m zett leg csak ran az angol tani a j Magyaro idő végé 6:6 el bitás ut

A T ság vasé alkalomr ván ked Temesvá folytat ben. Mi gyalások Amenny nem jöh Haggibbo

A nalg hátralevő kitüzött sehessen befejezik mérközése

SPORT

Románia veresége az olimpiász tenniszversenyén

Magyarország vezet a kardversenyekben

Az olimpiász tegnapi küzdelmein a kardcsapatversenyeket, tennisz- és póló-mérkőzéseket bonyolították le. A kardban Magyarország folytatta győzelmi sorozatát a ezuttal Franciaországgal szemben győzött 10:6 arányban. Egyébként a kardcsapatverseny előküzdelmei befajesít nyertek és a döntőbe Magyarország, Olaszország, Hollandia és Csehszlovákia képviselői kerültek. Ma megkezdődtek a tenniszversenyek, melyeken Ronetti-Rossan (Románia) vereséget szenvedett Kehrlingtől.

Részletes eredmények:

Kardcsapatverseny: Olaszország—Argentína 14:2, Hollandia—Franciaország 9:7, Magyarország—Franciaország 10:6, Csehszlovákia—Argentína 8:3, döntetlen, jobb túsarányal (47:45) a csehek kerültek be a döntőbe Argentínával szemben.

Tennisz:

Férfi páros előmérkőzés: Papvillard—Bailey (Ausztrália) győz Kehrling—Kelemen (magyar) ellen és így a magyarok a további küzdelmekből kiesnek.

A férfi egyes előmérkőzés során Kehrling (magyar) 6:2, 6:1 arányban győzelmet aratott Ronetti-Rossan (román) felett.

A magyar-angol vízipóló mérkőzésről érkezett legújabb jelentés szerint a magyar csapat csak rendkívül megfeszített küzdelem árán győzött az angolok felett. Háromszor kellett meghosszabbítani a játékidőt és csak akkor dönt el a mérkőzés Magyarország javára 7:6 arányban. A szabályos idő végén az eredmény 4:4, a meghosszabbított idő után változatlan, a második meghosszabbítás 6:6 döntetlen és csak a harmadik meghosszabbítás után győz a magyar csapat.

A TAC Kolozsváron. A pályaintéző bizottság vasárnapra pályát a Haggibornak adta és erre alkalomra a zsidó csapat kellemes attrakcióval kíván kedveskedni a kolozsvári sportpublikumnak. Temesvár jelenlegi legjobb csapatával, a TAC-al folytat tárgyalásokat vasárnapi szereplése ügyében. Minden remény meg van arra, hogy a tárgyalások sikeresen fognak és a mérkőzés létre jön. Amennyiben a TAC másirányú elfoglaltsága miatt nem jöhetne egy a nagyváradi Törekvés lesz a Haggiborn vasárnapi vendége.

A nagyváradi kerületben a héten lejátszák a hátralévő bajnoki mérkőzéseket, hogy a vasárnapi kitűzött országos futballbajnoki mérkőzéseket le sehesen bonyolítani. Az egyes kerületek a héten befejezik a bajnoki szezonot és a még hátralévő mérkőzéseket hétköznapiokon játsszák le. A váradi

kerületnek még két bajnoki mérkőzése van és azokat szerdán és csütörtökön játsszák le. Szerdán a NAC játssza utolsó bajnokiját a tavalyi bajnokcsapat, az Egyetértéssel, csütörtökön pedig a Törekvés játssza bajnokit a Szatmári Sportegylettel. A váradi közönségnek egyébként kijut a héten a bajnoki mérkőzésekből, mert ott kerül lejátszásra vasárnap a NAC—Universitatea mérkőzés is az országos futballbajnokságról.

Az osztrák professzionizmus. A bécsi nagyegyletek péntek este ülést tartottak, melyen a professzionizmus kérdését tárgyalták. Együttel már részletkérdésekről is beszéltek és megállapodtak a következőkben: Az egyes professzionista játékosok egyesületek fél évre szerződtek, felmondási idő hat hét, de az átigazolási idő megmaradna egy évnél, nehogy egy játékos, aki a következő fél évre más együlethez szerződik, ugyanabban a bajnoki évben más egyület színeiben játszhatson. Megállapodtak abban is, hogy meghatározott maximális és minimális fizetések lesznek, de ezeknek nagyságában még nem tudták megegyezni. Végül elhatározták, hogy a professzionizmus bevezetésének lehetőleg Prágával egyöntetűen járnak el és ennek keresztüsvitelére bizottságot küldtek ki, Prágába utazott, hogy az ottani hivatalos közökkel az együttműködés lehetőségét előkészítse.

A világ legjobb rövid-távfutója — zsidó. Az olimpiái 100 m. futóversenyben tudvalevőleg Abrahams, a cambriégei egyetem hallgatója vitte el a pálcát. A sportlapok az újjongó esodálkozás hangján emlékeznek meg a fiatal zsidó diák sikeréről. L'Auto ezt írja: „Abrahams pompás atléta, bámulatos stílusban győzte le az amerikai futókat, közöttük a félelmetes Paddockot. Imponáló fölényét már a startnál megmutatta és nyomban bebiztosította, hogy elvitathatatlanul a világ legjobb rövid-távfutója. Abrahams teljesítménye után az olimpiákon először huzzák fel a stadion árboára az angol lobogót. Abrahams megmentette Nagybritannia becsületét.” Az angol világlapok közül Abrahams arcképét és hosszú méltatást írnak róla. A zsidó sporttestületek külön akarják Anglia bajnokát ünnepelni.

Butort, zongorát
 Marosvásárhelyre
SZÉKELY és RÉTI
 ERDELYVÁRSZÁGI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. Butortermék
 székelyek faragású zongorákat legelőkelőbbül készítenek

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Szerda: Hermelines nő. (Tolnay Andor bucsufőllépése. Sorozatszám: 470.)
 Csütörtök: Kék mazur. (Utolsó előadás a szünidő előtt. Kolbay Ildikó bucsufőllépése. Sorozatszám 471.)

MOZGÓK MŰSORA

Select-Mozgó: Szerda, július 16. *Egy aszszony, aki ölt.* Kalanddráma, Wilhelm Mars regénye után, 5 felvonásban. Filmre alkalmazta Kertész Mihály. Főszerepben: Lucy Daraine és Alfonz Fryland.

Uránia-Mozgó: Szerda, július 16. Az utolsó előadások. *A szirén.* Szenczácias kalanddráma a halászkok életéből, 6 felvonásban. Ocean buvárok.

NYILTÉR

E rovatban közöltékért a szerkesztőség nem felelős.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjának legutóbbi számaiból szereztünk tudomást arról az állítólagos perről, melyet a Bucuresti „Sarpic” cég a helybeli Urania-mozgó igazgatósága ellen azon indokolással indított, hogy a „Buffalo Bill” című filmet „A két árva” címen hozta ki. Nem ismerünk egyetlen törvencikket sem, melyek nekünk megtiltaná, hogy filmeket oly címmel hozzunk ki, amely nekünk éppen tetszik. Nem találjuk egyáltalán kollegiális dolognak, hogy ilyen eszközökkel szorítson bennünket egy konkurrens vállalat. Teljes bizalommal vagyunk a bírósághoz és a bírákhoz és nyugodtak vagyunk afelől, hogy jogainkhoz senki sem nyulhat.

TRANSILVANIA
 FILMGYÁR RT.

Pályázat

A brasovi zsidó iskola iskolaszéke okleveles (esetleg oklevél nélküli) tanítói állásra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak olyan női, szigorúan vallásos férfitanítók, akik románul perfektül tudnak tanítani és a hitoktatáshoz (biblia és kommentárok eredetiben) is értenek.

Fizetés megegyezés szerint.

Pályázati határidő augusztus 10.

Költség csak a meghívottnak fizetett ki.

Kain Dávid, Dr. Ritter Sámuel,
 iskolaszéki jegyző iskolaszéki elnök

154—1924.

Pályázati hirdetmény

Az oradea-marei orth. izr. hitközség elemi fiúiskolájában megüresedett férfi tanítói állásra a Hitközség iskolaszéke pályázatot hirdet. Ez állás elnyeréséért folyamodhatnak megfelelő vallástudományi ismerettel s kellő gyakorlattal rendelkező okl. tanítók, akik a román nyelvet teljesen bírják s akik a nyelven tanítani is képesek. A hiteles okmányokkal felszerelt pályázati kérelmek az iskola igazgatóságához július hó 25-ig küldendők be.

Oradea-Mare (Nagyvárad) 1924 július 11.

Biró Márk, Mittelmann Jakab,
 igazgató. iskolaszéki elnök.

Vágott és vágatlan tűzifát

vagon, 61- és mázstételekben, ugyazintén
meszet, cementet és gipszet
 legelőkelőbbül szállít a
Calcit Művek R.-T. Cluj
 Str. Dragalina (v. Fellegvári-ut) 9. Telefon interurban 11—06
 Egy m³ oltott mész 400 lej

Zsák

Zsineg

HAVAS DEZSŐ
 TIMISOARA

Kötél

Vendéglő
ORTH. KOSER
 Strada Belvedere 6 Bucurestben Strada Belvedere 6
 Grand kávéház háta mögött a napokban megnyílik.

Értesítjük a p. t. közönséget, hogy a napokban megnyíló vendég önként a legmodernebb stílus szerint és tiszta konyhával vezetni fogjuk. Kérjük a nagyérdemű közönség pártfogását, a Tulajdonosok

NAGYBAN gyermekjátékokat, kötött- és diszmiárakat legjobban **KICSIBEN**
Eisenstädter Fülöp és Társa cégnél vásárolj Cluj,
 Strada Regina Maria 13.
 Gyermekkoscsik és kofferárak teljes kiárusítása

Telefon 758
 INDUSTRIA TEXTILA ARADANA SOCIETATE ANONIMĂ
 ★ **Románia legnagyobb textilgyára Arad** ★
 ARADI TEXTILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

APRÓHIRDETÉSEK

Egyeszeri hirdetésnél egy szó 3.-, vastag betűvel 6.- lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Aláírási díj 30% kedvezmény

Utazó felvétetik rövid norinbergi és papírszakmában jártas. Ajánlatát csakis olyan nyujtsa be, ki Erdélyben jól van bevezetve és jó referenciákat nyujthat. Magas fizetést és jutalékot adok. Magazinul Mare, Cluj.

Eladó 8 HP. Auser és Bauer benzinnemotoros cséplőgarnitúra teljesen új. Ára egyszázharmincezer lej. Ugyanott gyapjufésülőre levonatok eladók. Salamon olajgyár, Gherla. 7487

Okleveles zsidó-tanító, hitnő pedagógus, ki román, német és héber nyelven is kiváló eredményt tanít, tanítói állást egyben öbajt, esetleg egybekötve jegyzői állással. Gépirásban és stenografiában is jártas. Ajánlatok „Rendkívül lelkiismeretes” jellegre az Uj Kelet kiadóhivatalába keretnek.

„Achad Haam”

על פרשת דברים 4 di-szes vászonkötésben 1000 lei. Am Scheide wego I/II Kart. 520 lei. Librarie „Safruth” Cluj. 7479

Felkérem azon cluji kereskedő urat, ki a múlt héten, 2-án Székelykoocsárd és Tóvis között ezüst órát aranylánccal megtalált, címenre: Székely Testvérek, Oradea-Mare elküldeni, vagy pedig az Uj Kelet szerkesztőségének átadni szíveskedjék. 7493

Röfös és divatszakkmból elsőrendű kiszolgáló segédet keresek augusztus 1-re vagy azonnali belépésre. Román nyelvtudás szükséges. Fényképes ajánlatot kér Spitz Béla, Satu-mare. 7492

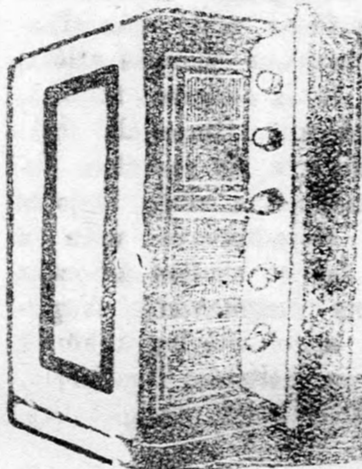
Intelligens német leányt keresek kétéves fiacskámhoz fizetés és ellátással, családtagnak tekintetik. Cim: dr. Balázs, Nirástau (M.rosvásárhely mellett). Jud. Mures-Turda.

porcellán és Steingut-edények

éteri-, kávéházi- és háztartási felszerelések, csiszolt préselt és fuvott üvegaruk, lámpaárúk, demyohn, gyógyszer és befőttestüvegek legelőnyösebben beszerezhetők:

Ausländer Lajosnál Cluj
Plaja M. Viteazul (volt Széchenyi-tér) 39. Telefon 954

Rador No. 659

Fabrică de case de bani
Goldschrank - Fabrik
Pénzszekrénygyár

Jakabfi & Co

TIMIȘOARA
Str. Timotei Cip. (Battyány-u.) 3
Telefon 12-68

Képviseleteink és mintaraktárak:
Clujon Arthur Loevy & Co. szállítók, Oradea-Maren „Stabil” géplakokat Nagyjac, Satu-Mareon Em. Weiss Söhne szállítók, Aradon Arnold Pollák szállítók.

Férfikalapokat

fest, tisztít, formál és vasal

Fehér István kalaposmester,
Cluj, Unió-utca 21. Redout.

Postai megrendelések is eszközöltek!

Magyarországi Ékszerárnyaggyár

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10. szám

Telefon 12-18-19 * Széchenyi-utca, Cluj

Ékszerárnyaggyártás, nagykereskedés

Fogászati arany * Arany, ezüst és platina-bevonat

Arany és Schwarzwalder órákban valamint kincsekben tárgyakban nagy készlet.

Üzenet vizuális felirattal

CEMENT-IPARI GÉPEK

Cementtétőcserepek, beton-és salaktéglák, üreges betonblokkok, padló-, járda- és garnitoidlapok gyártására, kézi és erőhajtásra, formák, betoncsövek, kutygyűrűk, lépcsők, vályuk stb. előállítására, közúti, hengerművek, betonkeverők, 1-a cementfestékek. Te jes asbestcement palagyári (Eternit) berendezések. — Betonkeverőgépek

MODERNA

ÉPÍTŐIPARI GÉPEK ÉS RADIATOR
R-T. BRASSÓ, KIS-UTCA 12. SZÁM

Árlapok, költségvetések és látogatás díjmentesen

Önmaga ellen vet, Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítatja ruháját. Cluj, gyár Strada Baritiu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szim alca

Használjunk kizárólag PLANTOL

legjobb növényzsír, meri az tisztá, egészséges és kiadós!
Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigoruan ortodox rituális előírás szerint.

Képviseil: HIENZ VILMOS Cluj

Saját készítményü Előírásos, hitelesített
jégszekrények ürmértékek
nagy választékban. gyártása.
Üzememben elvállalok mindennemű
fémnyomó munkálatokat.
Grünwald Jakob bádógárnyoson
P. M. Viteazul 13. Cluj

Hirdetések

e laphan a legeredményese l i e k

MEGÉRKEZTEK
a pehely-nyulször-
könnyü kalapok
DRBJA LEI 120.—
Weisz Siegfried kalap- és ardivatára-
házába Cluj, Calea Reg. Ferdinand 6.

Kiváló minőségű, kellemes és üdítő
tordai sör
Gyár: Turda, telefon 5. Főraktár: Cluj, telef. 394

Erdélynek legdusabban felszerelt rövid, nürnbergi-, diszműáru és játékaru nagykereskedése
Nussbaum Testvérek
Tárgu-Mureş (M.-Vásárhely) Tel. interurban 200
ELADÁS CSAK VISZONT-ELADÓKNAK

Kiadás Nyomda- és Késművészet R.-T. nyomtatás Cluj, str. Baron L. Pop (volt Széchenyi-utca) 10. szám.

Divat...
1924 július
A titok...
Amerik...
donba, c-a...
azt jelentik...
ság veszi...
toknak a f...
feladata. A...
ferencia zö...
egész n de...
rpelek. A...
és hallgat...
csatákat, ...
tudja, hog...
az ő kezé...
egyszerre...
hallgató és...
tosabb sze...
ha megszö...
rancsolni...
Az olv...
a chequers...
Angla me...
zottság dő...
ország sze...
maga képe...
folyt a vi...
hívó affér...
nem lett...
sem Franc...
nem egye...
ugy tudja...
a hallgató...
de körüli...
szembehely...
nem ismer...
dig a dolg...
szerint az...
márkát az...
országnak...
akarják jo...
és hitelező...
pedig se...
zavarni a...
kulása ált...
politikai...
zottság...
országgal...
Ami pedig...
jövátételi...
olyan szav...
német ad...
söt tönkre...
Az am...
a francia...
pedig Am...
D.wes ter...
lehetetlen...
Ez a fé...
Franciaor...
hatatlan...
tétélek, a...
met kölcs...
kölesön n...
a jövátéte...
Németors...
való dönt...
Mivel pe...
egész, am...
sem mód...
függ, hog...
bizottságn...
ki tehát...
voltaképe...
De m...
hatni dő...
ha a Da...
megkapja...
ugyanis...
cia katon...
ségek F...
módon n...
lehetetlen